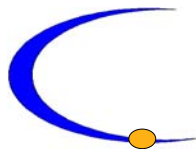

Gazdasági szolgáltatás és kutatás-fejlesztés ágazat

Gyöngyösi Krisztina

**A szakmaszerkezeti változásokat
meghatározó
tényezők**

2007

Tartalomjegyzék

Gazdasági szolgáltatás és Kutatás – fejlesztés	3
1. Történelmi beágyazottság, tulajdonosi szerkezet	3
1. 1. Az ágazat súlya a nemzetgazdaságban: vállalatok, foglalkoztatottak száma.....	4
1. 2. Területi eloszlás.....	6
1. 3. Az ágazat jellemzői, tevékenységszerkezete, foglalkoztató erő	7
2. Az ágazat tevékenységszerkezete, fő tevékenységcsoportok	10
2. 1. Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértői szakágazat	11
2. 1. 1. A szakágazat jellemzői	11
2. 1. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változásai.....	11
2. 2. Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	13
2. 2. 1. A szakágazat jellemzői	13
2. 2. 2. A szakmákkal szembeni követelmények változásai	14
2. 3. Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	15
2. 3. 1. A szakágazat jellemzői	15
2. 3. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változások	16
2. 4. Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás, Szoftverképzés, - szaktanácsadás és Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység.....	17
2. 4. 1. A szakágazat jellemzői	17
2. 4. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változások	18
2. 5. Nyomozási, biztonsági tevékenység	19
2. 5. 1. A szakágazat jellemzői	19
2. 5. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változások	20
2. 6. Munkaerő-toborzás, -közvetítés	21
2. 6. 1. A szakágazat jellemzői	21
2. 6. 2. A szakágazat tevékenysége, a szakmákkal szembeni követelmények és változások	22
3. Összefoglaló: Az ágazat szakmaival szembeni követelmények változásai	24

Gazdasági szolgáltatás és Kutatás – fejlesztés

1. Történelmi beágyazottság, tulajdonosi szerkezet

A rendszerváltozást megelőzően a vállalatok 'kapun belül' oldották meg az infrastrukturális, személyügyi, őrző-védő, adózási, kutatás-fejlesztési és egyéb tevékenységeiket, melyek napjainkra nagymértékben kiszerveződtek. E tendencia meghatározó az ágazat szerkezetére nézve, az ágazat szereplői jellemzően más piaci szereplők belső feladatai közül kikerült szolgáltatásokkal vannak jelen a piacon, **az ide sorolható tevékenységek, szolgáltatások nagy részét e kiszervezett tevékenységek teszik ki.** Ennek megfelelően a hazai vállalatok, vállalkozások javarészt a rendszerváltást követően jöttek létre.

A legtöbb működő, bármilyen méretű és irányultságú vállalkozás, legyen az magánvállalkozás vagy multinacionális nagyvállalat, bizonyos járulékos tevékenységek ellátását – például informatika, könyvvitel, könyvvizsgálat, vállalatirányítási rendszer kiépítése, munkaerő beszerzés stb. – szükségszerűen a vállalaton kívül szervezi meg, a hatékonyság növelése és versenyképességének emelése érdekében. **A kiszervezés – outsourcing** – azonban mára túllépi a 'szükségyszerűség' határát, az eddig domináns informatikai jellegű kiszervezések mellett a nem informatikaiak - pénzügyi szolgáltatások, HR- és marketing-tevékenységek kiszervezése válik tendenciává. Szakértők szerint, e tendencia Magyarországon is egyre jelentősebb (forrás: Magyar Outsourcing Szövetség), folyamatban van az infrastruktúra-menedzsment, valamint a logisztikai tevékenységek kiszervezésének erőteljes növekedése, mely tevékenységek egy része a tárgyalt ágazat körébe tartozik.

Tehát zömében más ágazatok különböző méretű vállalatainak kiszervezett tevékenységeit látják el az ágazat szereplői. A tevékenység jellegétől függetlenül méretkategória szerint differenciálható a szolgáltatások megszervezése. Az ágazat kisszámú, nagy méretű szereplője (a telephelyek mindössze 2,2%-a tartozik a 10 főnél többet foglalkoztató kategóriába) jellemzően **folyamatos** – általában szintén nagyobb méretű – **megrendelőhöz kapcsolódó egyedi megbízásokat** lát el, nagyszámú, különféle szolgáltatásokkal van jelen a piacon.

Az ágazatra oly jellemző magán- és mikrovállalkozások ezzel szemben javarészt a gazdaság kisebb méretű, azonban szintén számos szereplőinek irányába végzik **specializált tevékenységüket.**

Jellemzőnek mondható továbbá az ágazat több alágazatának vállalkozásaira, hogy tevékenységüket olyan szerződéses formában végzik, melyben havi fix átalányért látják el, akár havonként változó tartalmú feladataikat.

1. 1. Az ágazat súlya a nemzetgazdaságban: vállalatok, foglalkoztatottak száma

Az ágazat nemzetgazdasági jelentőségére mind a benne foglalkoztatottak, mind a **telephelyek száma** rávilágít. Az ágazat több mint 157 ezer telephelyet számlál s ezzel a második az ágazatok között, az összes telephely közel 20%-át sorolhatjuk ide. A telephelyek 97,7%-a az 1-9 főt foglalkoztató méretkategóriába tartozik, mely kategóriában a tárgyalt ágazat van jelen a legnagyobb arányban (24%). Húsz főnél többet csak kevesebb, mint a telephelyek 1%-án foglalkoztatnak, ami az országos adatnak – tehát a Magyarországon összesen számlált húsz főnél többet dolgoztató telephelyeknek (3%) – mindössze egyharmada.

A gazdasági szolgáltatás ágazatcsoport, valamint az összes magyarországi telephely aránya és száma vállalati méretkategóriánként							
	9 és kevesebb fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 249 fő	250 fő és felette	Összesen (%)	Összesen (db)
Gazdasági szolgáltatás (%)	97,7	1,3	0,6	0,3	0,0	100,0	157 608
Gazdasági szolgáltatás (db.)	154 042	2 105	935	456	70	100,0	157 608
Összes magyarországi telephely (db.)	759 491	25 576	13 974	8 001	1 293	100	808 335
Összes magyarországi telephely (%)	94,0	3,2	1,7	1,0	0,2	100	808 335

A mikrovállalatok, vállalkozások a **foglalkoztatottak számát** tekintve is jelentősek az ágazatcsoportban. Az ezen a területen munkát vállalók 57,5%-a dolgozik 1-9 fős vállalkozásban, és ez lényegesen meghaladja a méretkategóriában dolgozók országos arányát (35%).

A közel 4 millió foglalkoztatott majd 9%-a dolgozik az ágazatban – s ezzel a harmadik legnagyobb foglalkoztató erejű ágazat – amelynek közel egynegyede önfoglalkoztató, míg másik egyharmada szintén a mikrovállalatoknál dolgozók körébe (1-9 fő) sorolható. Az ágazatban foglalkoztatottak másik, közel egynegyede, azonban az 50 fő feletti, tehát a nagyvállalati méretkategóriába tartozik.

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

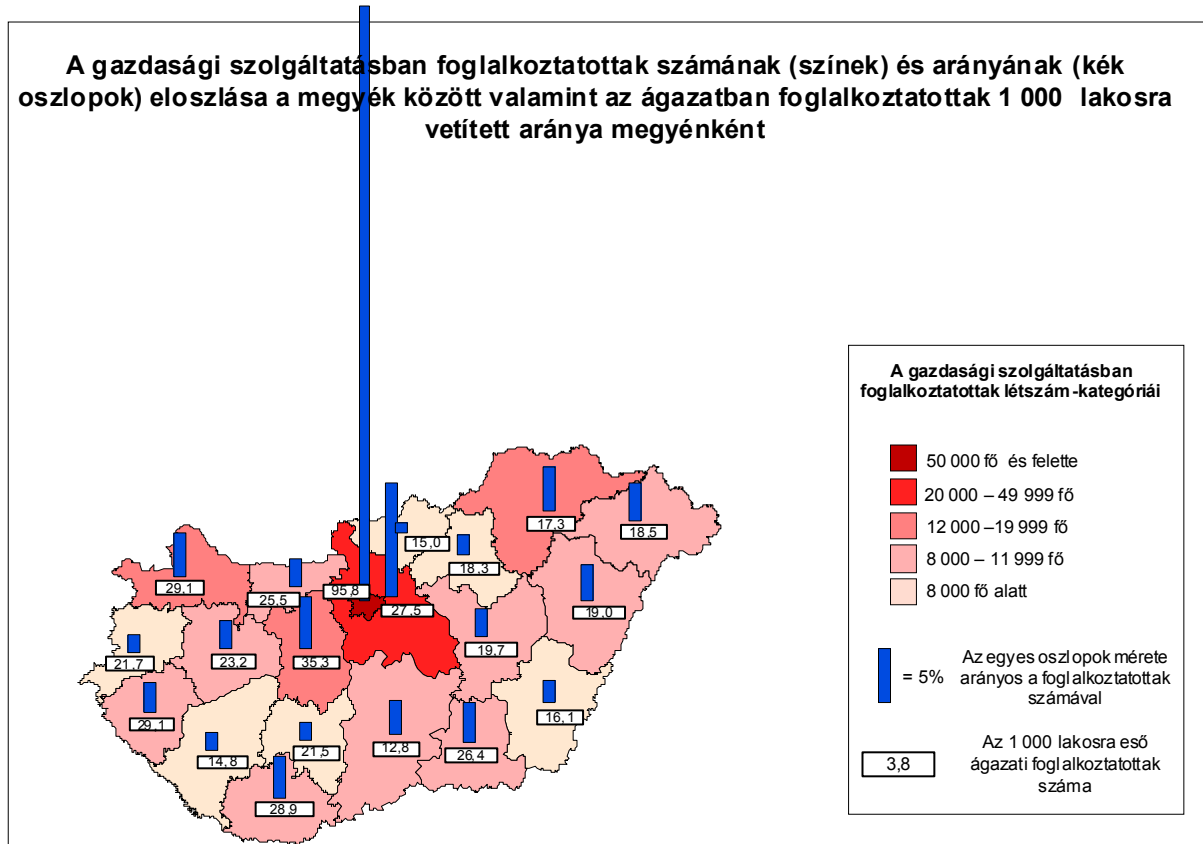
A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A Gazdasági szolgáltatás ágazatcsoport, valamint az összes magyarországi foglalkoztatott aránya és száma vállalati méretkategóriánként							
	9 és kevesebb fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 249 fő	250 fő és felette	Összesen (%)	Összesen
Gazdasági szolgáltatás (%)	57,5	8,6	9,1	13,8	11,0	100,0	352 879
Gazdasági szolgáltatás (fő)	202 787	30 523	32 258	48 572	38 740	100,0	352 879
Összes magyarországi foglalkoztatott (fő)	1 386 468	369 176	478 224	817 825	911 286	100	3 962 978
Összes magyarországi foglalkoztatott (%)	35,0	9,3	12,1	20,6	23,0	100,0	3 962 978

Az e területen dolgozók több mint kétharmada szellemi munkát végez, s ez kimagasló a többi ágazat hasonló arányaihoz képest, a 'Pénzügy, biztosítás' ágazat után a második legmagasabb, hiszen a legtöbb ágazatban ez az arány 30 % alatt van.

Ágazat neve	Szellemiek száma (fő)	Foglalkoztatottak száma (fő)	Szellemiek aránya (%)
Ruházat és bőripar	9518	73088	13,02
Textilipar	5368	31965	16,79
Egészségügy	42961	255633	16,81
Műszeripar	32168	166833	19,28
Fa-, bútoripar	13145	68159	19,29
Fémfeldolgozás	23365	116743	20,01
Élelmiszer, ital, dohány	30622	145923	20,99
Gép-, járműgyártás	28222	119938	23,53
Mezőgazdaság	37529	147954	25,37
Nyomda, könyv, lapkiadó	14710	55599	26,46
Építőanyag-, vegyipar	31580	118952	26,55
Építőipar	71704	252529	28,39
Szállítás, raktározás	80205	281757	28,47
Víz-, villamos energia, hulladék	20049	66669	30,07
Oktatás	74472	238903	31,17
Kereskedelem, vendéglátás	234279	727573	32,20
Kultúra, sport	47037	117569	40,01
Ingatlan	89026	140820	63,22
Közigazgatás	259770	401990	64,62
Gazdasági szolgáltatás	240495	352879	68,15
Pénzügy, biztosítás	78679	81501	96,54

1. 2. Területi eloszlás

Az ország területére vetítve elmondható az ágazatról, hogy a kapcsolódó tevékenységek legnagyobb részt a **fővárosban összpontosulnak, az egyik leginkább Budapest centrikus ágazatról van szó** – több mint 160 ezer foglalkoztatott tartozik ide, ami az összes ágazati foglalkoztatott 46%-a. Az arány annak tükrében magas, hogy az összes magyarországi foglalkoztatott csak kicsivel több, mint egynegyede dolgozik a fővárosban. Budapest súlyát jelzi az is, hogy az ágazat telephelyeinek több mint egyharmada itt található, míg az országban számlált telephelyeknek egynegyede tartozik a fővárosához.

Ezzel együtt minden megye tekintetében elmondható, hogy ez az arány megfordul, a megyében összesen foglalkoztatottak arányához viszonyítva, a 'gazdasági szolgáltatás' ágazatban dolgozók aránya kisebb, valamint a megyében összesen számlált telephelyek számához viszonyítva az ágazati telephelyek száma arányaiban kevesebb.

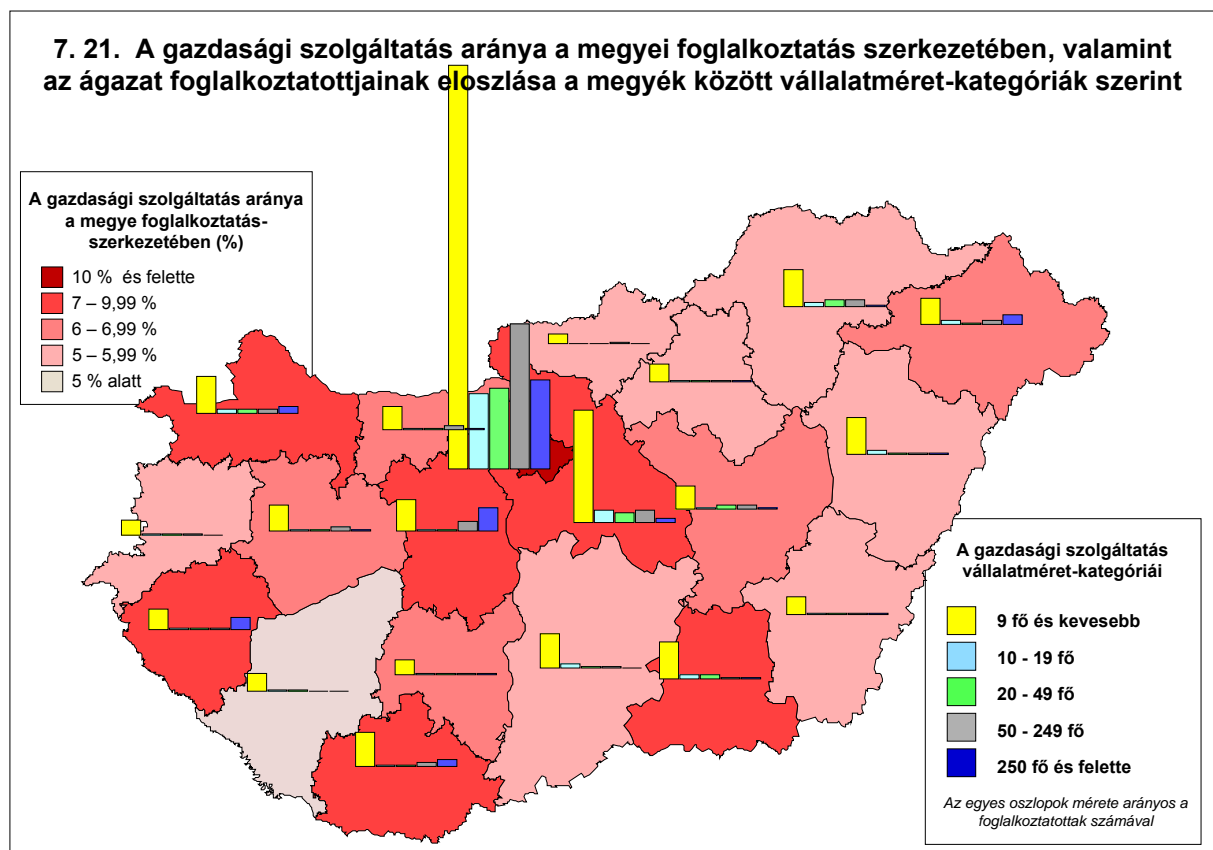
A gazdasági szolgáltatás ágazat a főváros tevékenységszerkezetének 15,1%-át teszi ki, ennél nagyobb arányban csak a 'kereskedelem, vendéglátás' ágazat van jelen. A megyékben átlagosan 6,3% ugyanez az arány – 4,4% (Somogy megye) és 8,9% (Fejér megye) között mozog.

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A megyék közül kiemelkedik az ágazat szempontjából Pest-megye – az ágazati telephelyek 11,1%-a, az ágazati foglalkoztatottak 8,9%-a ide sorolható – minek oka valószínűleg a kedvezőbb adózási szisztéma miatt Budapest agglomerációjában bejelentett, de java részt a fővárosban tevékenykedő cégek magas száma. A megyékben fellelhető ágazati telephelyek aránya 1,3% (Nógrád megye) és 4,4% (Győr-Moson-Sopron megye) közé esik, míg a benne foglalkoztatottaké 0,9% (Nógrád megye) illetve 4,3% (Fejér megye) között mozog.

A szakágazatok foglalkoztató ereje is területi differenciát mutat. Eloszlásuk minden megyében kiegyensúlyozottabb, mint Budapesten, ahol a legtöbb szakágazat jelentős mértékben, a többi megyénél magasabb szinten képviselteti magát. Bizonyos szakágazatok szinte 'egészségtelen' fővárosi felülreprezentáltsága figyelhető meg.

1. 3. Az ágazat jellemzői, tevékenyszerszerkezete, foglalkoztató erő

A Gazdasági szolgáltatás ágazat egyik jellemző, szembetűnő sajátossága tehát, hogy ide sorolható a **legtöbb egyszemélyes vállalkozás** – az összes majd egynegyede.

Felülreprezentáltak továbbá az ágazatcsoportban az **1-9 fős mikrovállalatok**, oly mértékben, hogy mind a telephelyek mind a foglalkoztatottak méretkategórián belüli aránya a legmagasabb az ágazatok között.

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

Szembetűnő a **szellemi foglalkozásúak** kiemelkedően magas aránya is, az ágazat tevékenységszerkezete zömében szellemi – kutatási tevékenységekből, szolgáltatásokból épül fel.

Elmondható, hogy az ágazat tevékenységei a **fővárosban összpontosulnak**, annak jelentősége kiemelkedő.

Az ágazat igen sokszínű, szolgáltatásait tekintve **más ágazatokhoz szorosan kapcsolódik**, így módon azok változásai kihatással vannak rá.

Az ágazat tevékenységszerkezete rendkívül összetett, hiszen **14**, szolgáltatásának irányát nézve különböző **szakágazatot** foglal magában. Ezek közül, mind foglalkoztató-erejét mind, pedig a telephelyek számát tekintve kiemelkedik a **'számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő'** és a **'természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység'** alágazat, mely kettő együtt a foglalkoztatottak közel 40 %-át, a telephelyek több mint 45%-át foglalja magába.

Jelentős szeletét képezik azonban a számítástechnikához kapcsolódó szolgáltatások, - összesen az ágazatban dolgozók 14,2%-a – különböző tanácsadó szolgáltatások, a munkaerő-közvetítői tevékenység és a nyomozási, biztonsági tevékenység is.

A gazdasági szolgáltatás ágazatcsoport telephelyeinek és foglalkoztatottainak száma és aránya szakágazatonként				
	Telephelyek száma (db)	Telephelyek aránya (%)	Foglalkoztatottak száma (fő)	Foglalkoztatottak aránya (%)
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	3 612	2,3	7 247	2,1
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	7 487	4,8	16 403	4,6
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	11 374	7,2	26 371	7,5
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	24 110	15,3	60 006	17,0
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	3 725	2,4	7 543	2,1
Jogi tevékenység	7 777	4,9	14 651	4,2
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	46 064	29,2	74 431	21,1
Vagyonkezelés	655	0,4	5 864	1,7
Hirdetés	5 023	3,2	9 939	2,8
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	1 026	0,7	33 713	9,6
Nyomozási, biztonsági tevékenység	15 202	9,6	36 924	10,5
Fényképészet	1 795	1,1	2 847	0,8
Csomagolás	411	0,3	8 667	2,5
Máshova nem sorolt, egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás.	29 347	18,6	48 274	13,7
Összesen	157 608	100	352 879	100

A foglalkoztatottak számát tekintve kiemelkedő jelentősége van Budapesten a **'Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás'** (az ország szakágazati

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

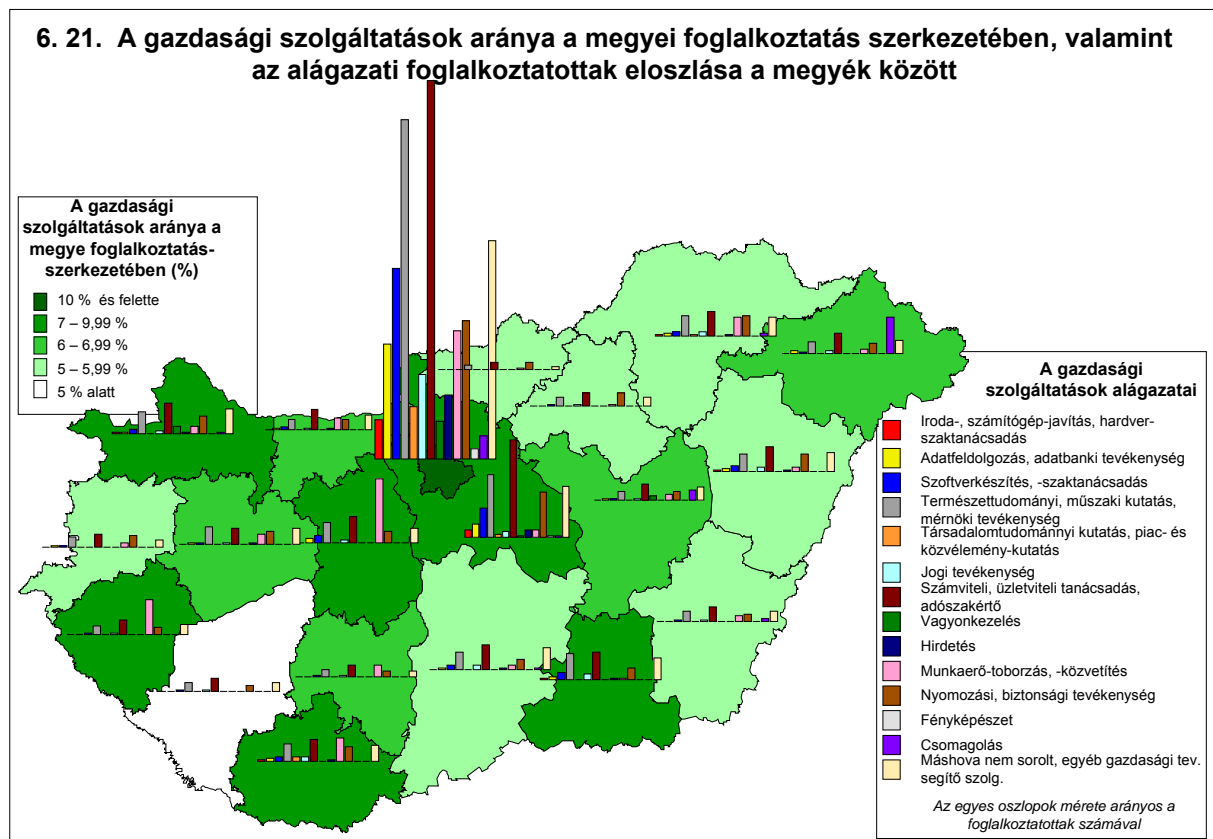
A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

foglalkoztatottainak 63%-a dolgozik itt) és a 'Vagyonkezelés' (59,2%) szakágazatoknak, további 6 szakágazat 50% fölött képviselteti magát a fővárosban. E tekintetben egyenletesebb eloszlást mutat a Csomagolás, a Munkaerő-toborzás, -közvetítés és a Nyomozási, biztonsági tevékenység szakágazat, az ezekben foglalkoztatottak egyenletesebben oszlanak el az ország területén.

Kiemelkedő jelentősége van Szabolcs-Szatmár-Bereg megyének a 'Csomagolás' szakágazatban, az országosan benne foglalkoztatottak majd 40%-a ide sorolható. Hasonlóan kiemelkedik Fejér megye a 'munkaerő-toborzás, -közvetítés' tekintetében, a szakágazati foglalkoztatottak 17,1%-a dolgozik itt. Megemlítendő továbbá Győr-Moson-Sopron és Jász-Nagykun-Szolnok megye (12,7 illetve 8,3%) a 'vagyonkezelés' szakágazat szempontjából.

2. Az ágazat tevékenységsszerkezete, fő tevékenységcsoportok

Az ágazat foglalkoztatási- és szakmaszerkezete az ellátott tevékenységek sokszínűsége miatt éppoly összetett. Éppen ezért jelen tanulmány nem ad keretet minden alágazat szerkezetének kifejtésére, abból csak a nagyobb foglalkoztató erővel bírót, illetve a tevékenységterületeket nézve szorosán összefonódókat – együtt kezelve – fejtjük ki részletesen. Az ágazat tizennégy szakágazat közül ily módon nyolc kerül bemutatásra annak jellemzőinek és a benne szereplő szakmákkal szembeni követelmények változásainak rövid összegzésével.

2. 1. Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértői szakágazat

2. 1. 1. A szakágazat jellemzői

Az ágazat legjelentősebb, legnagyobb foglalkoztató képességgel rendelkező eleme a **számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértői** tevékenység, mely egyedül az ágazatban foglalkoztatottak több mint egyötödét, a telephelyek közel egyharmadát foglalja magába.

A szakágazat belső szerkezete is további számtalan – legnagyobbbrészt fehérgalléros – tevékenységre bomlik. Legtipikusabb szakmák: mérlegképes könyvelő, könyvvizsgáló, adószakértő, adótanácsadó, számviteli, üzletviteli tanácsadó.

A szakágazat vállalatainak több mint 70%-a egyszemélyes vállalkozás – a telephelyeket tekintve – 99,1%-a pedig tíz főnél kevesebbet foglalkoztat, arányaiban kevés nagyvállalat található. A benne foglalkoztatottak 83%-a dolgozik tíz fő alatti méretkategóriába tartozó mikrovállalatoknál, s csak 17% a tíz fő fölött foglalkoztató vállalatoknál.

A szakágazatban foglalkoztatottak közel fele, (44,9%) Budapesten áll alkalmazásban. A többi megyében jelenlétük az ágazatban összesen foglalkoztatottak átlagához közeli.

A nagyobb vállalatok, köztük a „Big Four” szervezeteiben minden szakma egyidejűleg megtalálható, magas szintű munkamegosztás figyelhető meg. Az itt dolgozók – alapvetően felsőfokú pénzügyi-, számviteli – alaptudása valamely irányba specializálódik rendszerint belső képzésnek és a szakmai gyakorlatok alatt megszerzett tapasztalatoknak köszönhetően.

Az ágazatba sorolható vállalkozások **legnagyobb része azonban egyszemélyes könyvelőiroda**, mely más ágazatok – leginkább kis – vállalkozásainak könyvvitelét végzi, adózását felügyeli. Az ezekben dolgozóknak általánosabb tudásra van szükségük, munkájuk ellátásához.

2. 1. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változásai

Minden méretkategóriában a **magas iskolai végzettség jellemző**. Ennek egyik oka a **magas szintű szabályozottság**, mind hazai, mind nemzetközi – például Magyar Nemzeti - és Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok – szinten, melyek jelentősen meghatározzák a szakmák tartalmát, de azok változásait is. A vonatkozó szabályozások, törvények, jogszabályok évente változhatnak, s ezek be nem tartása törvénysértésnek minősül.

A közép- és nagyvállalatok szinte kizárólag felsőfokú (egyetemi, főiskolai), pénzügyi számviteli végzettségű alkalmazottakat foglalkoztatnak, megadva a további képzések,

specializáció lehetőségét. A kisvállalkozások esetében az érettségit követő felsőfokú OKJ-s, de nem főiskolai végzettség jellemzőbb.

Egy **könyvvizsgálónak** a felsőfokú egyetemi vagy főiskolai gazdasági végzettséget követően további képzésen kell részt venni, mely 3 év gyakorlatból és 6 félév továbbképzésből tevődik össze. Magyarországon csak kamarai tag lehet könyvvizsgáló, melynek jelenleg 5900 tagja – egyén – van, ez körülbelül 1900 társaságot jelent. Ezek jellemzően egyéni vállalkozások, de 20-30 nagyobb is van közöttük és természetesen a „Négy Nagy”. Ezen túl – a kamarai szabályozás szerint – minden évben kötelező szakmai továbbképzésen kell minden tagnak részt venni, ennek elmulasztása etikai vétségnek minősül és kizárással (elbocsátással) járhat. A tananyagot és annak témáját a kamara határozza meg igazodva a változó szakmai követelményekhez.

A **mérlegképes könyvelői** végzettséget tanfolyamokon is meg lehet szerezni. Az érettségire épülő, két éves képzést követően el lehet helyezkedni a szakágazatban, főként a kisvállalkozások igényelnek ilyen végzettségű munkavállalót.

Sok frissdiplomás számviteli végzettségű diák e területen kezdi pályáját, azonban nagy fluktuáció jellemző, főként adótanácsadás területén specializálódnak tovább.

A szakmai tevékenységet **egyre inkább az informatikai rendszerek meghatározzák meg**. Az egyik legjelentősebb technikai változás a speciális könyvvizsgálati szoftverek megjelenése. Alapkövetelmény – és a jövőben még inkább azzá válik – az ilyen programok ismerete, alkalmazás és ehhez mérten megfelelő szintű informatikai tudás. A szoftverek nagy változást jelentenek: hatékonyabbá válik a munkamenet, egyszerűbb a jogszabályok elérése, gyorsabb a munkavégzés.

A kettős könyvvitel esetében például a 2001-ben megszületett elektronikus aláírásra vonatkozó jogszabályok nyomában alakult ki egyre több olyan elektronikus alkalmazás, amelyek ismerete, figyelembe vétele elengedhetetlen a szakmában. Ma már kettős könyvvitel szakszerűen, időarányosan csak számítógépen képzelhető el. Az APEH részéről is egyre inkább megjelenik az igény, hogy az adózással kapcsolatos folyamatok online, az Interneten menjenek végbe, valamint számítógépen történjenek. Ilyenek például: **elektronikus járulékbevallás, elektronikus távkönyvelés** (az elektronikus tagkártyának köszönhetően a dokumentumok online tudnak mozogni, azonban ugyanúgy hitelesítettek és aláírtak), **mérlegek elektronikus bevallása**, valamint **online távoktatási rendszer** kiépítése (a tagkártya segítségével, a tudások naprakésszé tételét, a szabályok változását Interneten folyó tanfolyamokon keresztül, otthonról szerezhetnék meg az arra jelentkezők).

Az elvárások átalakulása és a változások nyomában fellépő követelményeknek való megfelelés elengedhetetlen a területen. A **tudások frissítése** és a **naprakészség** valamint a **technológiai változásokhoz való igazodás**, azok munkamenetbe való beépítése és alkalmazása nélkül, megfelelő hatékonyság hiányában a cégek és könyvelők elvesztik ügyfélkörüket, a rugalmasabbak, nagyobb befogadóképességűek fognak fennmaradni.

A szakmaszerkezet átalakulása nyomán leginkább egyre **magasabban képzett, specializálódott, nyelveket beszélő, informatikai jártassággal bíró szakemberek** szükséglete jelenik meg. Az egyre magasabb szintű informatikai tudás elvárása azonban nem csak a felsőfokú végzettségűeknél jelentkezik, középfokú végzettség esetén is megjelenik. A pénzügyi-gazdasági foglalkozásúaknál mind a középfokú mind a felsőfokú végzettségűekre szükség van, a következő tíz évben nem várható azok felcserélése semelyik irányban, tehát a jelenleg nem lehet kiváltani a 'felsőfokúakat' 'középfokúakkal', de a 'középfokúakat' sem 'felsőfokúakkal'.

2. 2. Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység

2. 2. 1. A szakágazat jellemzői

Az ágazat, a benne foglalkoztatottak számát tekintve **második legfontosabb szakágazata** a 'természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység' szakágazat, az ágazatban foglalkoztatottak 17%-a dolgozik az összes ágazati telephely 15%-án. Az ide sorolható tevékenységek **kiemelkedő arányba vannak jelen a fővárosban** – csakúgy, mint több más szakágazat – annak aránytalanul magas szintű felülreprezentáltsága figyelhető meg az ország szakágazati foglalkoztatottainak több mint fele dolgozik itt, míg a tizenkilenc megyében jelenlétük az ágazatban összesen foglalkoztatottak átlagához közeli.

Az alágazat foglalkoztatói között főként kisebb-nagyobb innovatív társaságok, egy-egy szakterületen kutató-fejlesztő tevékenységet végző kisvállalatok, tanácsadó cégek, műhelyek vannak jelen, melyek jellemzően a **vállalatokon kívül helyezkedve végzik, speciális területre irányuló tevékenységüket.**

A szakágazat telephelyeinek több mint 62%-a egy fővel működik, 92%-a pedig a tíz fő alatti méretkategóriába sorolható. Látható e szakágazat esetében is a vállalkozások, mikro-vállalatok nagyarányú jelenléte, melyek azonban csak a szakágazat foglalkoztatottainak egyötödét foglalkoztatják. A kevés számú nagyobb vállalatnál dolgozik tehát a szakágazat

alkalmazottainak nagy része, másik egyötöd, a 250 fő feletti méretkategóriában, 60%-uk pedig a 10-249 főt foglalkoztató kategóriában.

2. 2. 2. A szakmákkal szembeni követelmények változásai

Az ide sorolható zömmel tudományos, kutatás-fejlesztési, technológia- és termékfejlesztési, innovatív tevékenységek jelentősen meghatározzák a teljes gazdaság fejlődését. A hozzá kapcsolódó célkitűzések megjelennek a kormányzati szinten és az Európai Unió által megfogalmazott stratégiák között is. A kutatás-fejlesztés jól koordinált irányítása, növekvő támogatása és stratégiai felértékelése nélkül ma már nem képzelhető el versenyképes gazdaság.

Ennek megfelelően tudományos eredmények termelése, a tudományban foglalkoztatottak számának emelkedése, a tudományos munka infrastruktúrájának fejlődése egyre relevánsabb – mind a vállalatok belső struktúrájában, mind kormányzati szinten – megfogalmazott követelmény. A szakágazat tevékenységterületeinek fejlődése a gazdaság minden szereplője számára egyre inkább stratégiai kérdéssé válik. A felgyorsult technológiai fejlődés, a növekvő ügyféligények és a piacok átrendeződése miatt a sikeres termékfejlesztések, innovációk megvalósítása és nyomon követése folyamatosan növekvő kihívás a vállalatok számára.

A kutatás – fejlesztés tehát az egyik legdinamikusabban fejlődő szakágazat, mellyel szemben megfogalmazódó elvárások egyre magasabbra helyezik a mércét.

Az alágazat magas szintű szellemi tőkét kíván meg a területen dolgozóktól, a jellemzően **felsőfokú iskolai végzettségen és/vagy magas szintű szakmai jártasságon, szakismereten túl innovatív, kreatív személyiség és naprakészség is szükséges.** A területen megtalálható pozíciók – úgymint például kutatási, fejlesztési tevékenységet folytató részegység, fejlesztési, kutatási főosztály, osztály, részleg vezetője, illetve kutatási, fejlesztési főmérnök, mérnök – betöltése jellemzően felsőfokú természettudományi, mérnöki illetve ritkább esetben technikus végzettséget követel meg. A területen középfokú végzettséggel egyebek mellett vegyész technikusként, laboránsként, műszaki termékfejlesztő asszisztensként, menedzserként lehet elhelyezkedni.

Az alágazatban dolgozók feladatai igen speciálisak lehetnek, nagyban függenek az adott területtől, melynek kutatásával, fejlesztésével foglalkoznak, általánosságban azonban: új anyagok, termékek kifejlesztése, ezek akár laboratóriumi előállítása, kidolgozása, megtervezése, azok ipari előállítására alkalmas eljárások, műveletek és technológiák kidolgozása, megtervezése. Korábban is ismert és gyártott termékek újfajta laboratóriumi és ipari előállításának kifejlesztése, megtervezése, különös tekintettel a megtérülésre és a környezeti hatásokra, a termelési folyamatok üzemi szintű technológiájának kidolgozása; a

mezőgazdaságban, az iparban és a háztartásokban történő felhasználásuk elterjesztése, a környezetvédelmi eljárások, technológiák kidolgozása, s az ezzel kapcsolatos elemzési és szakértői tevékenység, illetve piaci forgalmazásra szánt fogyasztói termékek kidolgozása, fejlesztése.

Mindezek ellátásához a munkavállalónak gyors ítélő- és cselekvőképességre, koncentrált figyelemre, logikai készségre, pontosságra és megbízhatóságra, jó együttműködési készségre és fegyelemre van szüksége.

A tudományos, kutatás-fejlesztési, technológia- és termékfejlesztési, innovatív tevékenységek végzése szempontjából különösen fontos az emberi erőforrások sokrétű fejlesztése. A felgyorsult technológiai fejlődésére, a növekvő ügyféligények és a piacok átrendeződésére válaszolva egyre dinamikusan fejlődő alágazat egyre **magasabban képzett, specializált tudással bíró, nyelveket beszélő illetve az információs technológiákban jártas kutatót kíván.**

2. 3. Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás

2. 3. 1. A szakágazat jellemzői

A 'társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás' szakágazat sem foglalkoztató erejét, sem telephelyeinek számát nézve nem tartozik a leglényegesebb szakágazatok közé, azonban jellegében, növekvő jelentőségében és fejlődésének dinamizmusában a 'természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység' szakágazat jellemzői ismétlődnek meg, csupán a kutatás-fejlesztés illetve innováció tárgya, a megbízók személye változik.

Az ágazatban foglalkoztatottak mindössze 2,1%-a dolgozik a szakágazatban, az ágazat telephelyeinek 2,4%-án.

Az alágazat telephelyeinek majd 98%-a az 1-9 fő között foglalkoztató mikrovállalatok körébe sorolható, melyeken a szakágazat foglalkoztatottainak közel 60%-a dolgozik. Százötven főnél többet alkalmazó vállalatról nincs tudomásunk.

Az ágazat egészében szembeűnő **Budapest-centrikusság itt figyelhető meg a leginkább**, az ország szakágazati foglalkoztatottainak 63%-a dolgozik itt. Jelentősége más megyékben alacsony, egyedül Baranya megyében nevezhető számottevőnek, ahol az összes ágazati foglalkoztatott 3,3%-a dolgozik, melynek majd duplája a megyében dolgozók szakágazati aránya.

2. 3. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változások

A kutatások megbízója és azok tárgya mentén elválasztható egymástól a társadalomtudományos- és piackutatás, azonban a feladatok ellátásához szükséges iskolai végzettség, készségek és kompetenciák valamint a kutatások módszertana közelítőleg megegyezik. Mindkét terület elsősorban a vállalatok illetve az államigazgatás köréből kiszervezett, speciális tudást igénylő feladatokat lát el.

A területen megjelenő vállalatok közül jellemzően a nagyobbak foglalkoznak fő tevékenységüket nézve piackutatással, jelen vannak azonban kisebb cégek is. Itt elsősorban a megrendelő kiszolgálása, javarészt annak forgalmának növelése, termékeinek eladása, forgalmazása, piacra kerülése érdekében végezett vizsgálat, illetve a vásárlói szokások megismerése a kutatás célja. Annak megrendelői jellemzően piaci szereplők.

A piackutatás területén növekvő ügyféligények jelennek meg, a modern gazdaság kihívásaihoz mérten egyre több vállalat egyre kiterjedtebb kérdéskörben rendel meg működésére, piacára, piaci lehetőségeire illetve termékeire, azok fogyasztói fogadtatására vonatkozó kutatásokat. A termelő vállalatok ma már egy-egy termék kifejlesztésének innovatív szakaszában megrendelnek felméréseket.

A társadalomtudományi kutatás tömören fogalmazva, különböző társadalmi problémák feltárására, kutatására, akciótervek, projektek elkészítésére, beavatkozás megalapozására, programok monitoring vizsgálatára irányul, a megrendelő általában a közszféra köréből kerül ki. **A területen szereplő vállalatok zömmel kis méretűek, a tíz fő alatti kategóriába sorolható szellemi műhelyként működnek.**

A társadalomtudományos kutatás iránti igény szintén egyre fokozottabban jelenik meg, hiszen a piackutatások megrendelőihez hasonlóan a közszférában lezajló módosítások, a kormányzati tevékenység, a fejlesztések, az állami illetve Európai Unió pénzek elosztása, a prioritások megfogalmazása és akciótervek elkészítése, végrehajtása stb. megkívánják, hogy azok statisztikailag, társadalmilag megalapozottak, tervszerűek, összehangoltak legyenek, az adott környezetbe megfelelően illeszkedjenek.

A területen való elhelyezkedés javarészt **magas iskolai végzettséget igényel, mely általában egyetemen megszerzett pszichológus, szociológus, közgazdász, kultúraantropológus, statisztikus oklevél**, illetve ezek kombinációja. Követelmény – a piackutatók körében inkább, mint a társadalomkutatók esetén – magas szintű – főként angol – nyelvtudás, valamint számítástechnikai ismeretek, statisztikai adatkezelő programok ismerete, analitikus

gondolkodás, megfelelő verbális készségek és kreativitás. A pályára belépők jellemzően kutató asszisztensként kezdik a 'számárlétra' járását. Mindkét területen dolgozók idővel specializálódnak egy-egy területre, mely történhet a kutatás módszertana által meghatározottan, azaz kvalitatív illetve kvantitatív kutatóvá válhat a területen tevékenykedő, de történhet egy bizonyos cég- vagy termékcsoporthoz, vagy akár egy adott tudományos terület mezsgyéjén is. Minden terület speciális tudáshalmazt igényel.

Alacsonyabb – leginkább középfokú – iskolai végzettséget a kérdező biztosi, instruktori, kutatás szervezői munkakör betöltése igényel.

A pálya telítődik, napjainkban a társadalomtudományi végzettségűek túlermelése figyelhető meg, az alágazat fejlődése, a kisebb vállalatok szaporodása, a nagyvállalatok kapacitásainak növekedése és az irányában növekvő igények ellenére. Ennek következtében nagy verseny alakul ki a munkavállalók között, ami egyre magasabb elvárásokhoz, kiegészítő tudás megszerzésének szükségességéhez vezet.

2. 4. Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás, Szoftverkészítés, -szaktanácsadás és Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység

2. 4. 1. A szakágazat jellemzői

A három szakágazat statisztikailag ugyan külön kezelhető, jelen feldolgozás szempontjából azonban szorosan összefonódik, így együttesen vizsgáljuk őket. Együttvéve a tárgyalt szakágazatok az ágazatban foglalkoztatottak 14,2%-át foglalják magukba.

A szakágazatban szereplő vállalatok telephelyei túlnyomó többségben (97,3%) a tíz fő alatti méretkategóriába sorolhatók, több mint kétharmada egy fővel működik. A szakágazat 1-9 fős vállalatai foglalkoztatják a szakágazat munkavállalóinak 60%-át. A nagyobb vállalatoknál dolgozók túlnyomó többsége (azok 86%-a) a 10-249 fős méretkategóriába sorolt foglalkoztatóknál vállal munkát.

A szakágazat területi eloszlását nézve elmondható, hogy a benne foglalkoztatottak 60%-a Budapesten jelenik meg.

Az ide sorolható tevékenységek skálája igen széles.

Egyrészt **hardver és szoftver** alkalmazására vonatkozó tanácsadás, programkészítés, elemzés, tervezés, egyedi és standard szoftverek, hardverek fejlesztése, előállítás, adaptálása (testreszabása), dokumentálása, programozása, sokszorosítása, honlap készítés, üzemeltetés.

Másrészt **számítógépek, irodagépek, irodatechnika karbantartása, javítása**, (lízingje,) **hálózatok kiépítése**, tervezése, karbantartása, javítása.

Harmadrészt **adatfeldolgozás**, adatbeviteli, **adatbanki tevékenység**, adatbázis kialakítása, tárolása, elemzése, előkészítése, adatfeldolgozó, tároló berendezés irányítása, üzemeltetése, elektronikus átutalási rendszerek működtetése.

A tárgyalt szakágazatokhoz tartozó vállalatok, vállalkozások többsége mindhárom főbb területen – sőt egyéb területeken is – kínál szolgáltatásokat, ezek élesen nem különíthetők el. A munkavégzés tudás- és eszközigenye javarészt átfedésben van, így a cégek széles körű profil kialakítására képesek. A kapcsolódó feladatok ellátása naprakészséget, magas szintű, professzionális IT ismeretet igényel, így a vállalatok mind méretben mind tevékenységben a **felhasználói, megrendelői igények mentén alakítják ki profiljukat**.

Ezek alapvetően olyan, szolgáltatásként nyújtott számítástechnikai tevékenységek, amelyek az információs technológiák gyorsütemű változásaival, a velük szemben emelkedő követelmények növekedésével, a jövőben várhatóan koncentrálni fognak a szolgáltatások piacán.

2. 4. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változások

Az informatika alkalmazása az irányítástechnikában az ipari automatizálás, a robottechnika, a digitális folyamatirányítás, a nagy rendszerek számítógépes irányítása révén az ipari folyamatok nagyarányú termelékenység-növekedésének egyik fő forrásává vált. Az informatikai alkalmazások megjelentek és terjednek a társadalmi intézmények adminisztrációs technikájában is. Számítógépes dokumentumkezelés és szövegszerkesztés nélkül ma már korszerű irodatechnika aligha képzelhető el. Szinte nem létezik a termelési, gazdasági, társadalmi, kulturális, oktatási, közigazgatási, sőt a magánéleti szférának olyan területe, amely informatikai alkalmazásokat ne használna. Az információs technológiák egyik legnagyobb felhasználója az ipari folyamatok irányítása.

Ily módon a **szakágazatok hidat képeznek a gyártó és a felhasználó között**, mintegy lefordítják a felhasználó nyelvére a használni kívánt információs technológiát. Az ügyfelek, megrendelők különböző tevékenységi területéhez, méretéhez, szervezeti rendszeréhez és piaci környezetéhez igazodó informatikai szolgáltatások nyújtásával teszik azok számára használhatóvá az egyre újuló technológiákat. Jellemzőek tehát az egyedi megrendelések valamint a kifejlesztett késztermékek egyedi integrálása.

A szakágazathoz kapcsolódó szakmák zöme **magas**, leggyakrabban egyetemi, főiskolai **végzettséget igényel**, szükséges különböző programnyelvek ismerete. Az információs technológia dinamikusan fejlődő üzletág, így a hozzá kapcsolódó szolgáltatások esetében az ismeretek folyamatos bővítése, naprakésszé tétele elengedhetetlen, rövid időtartamú lemaradás is hátrányos helyzetet okozhat. Az informatika nyelve világszerte az angol, a fejlesztések zöme külföldről érkezik, így e nyelv magas szintű ismerete szintén feltétlenül szükséges a munkavállaló számára.

Mivel a tárgyalt szakágazatok sok más speciális tudást igénylő szakmacsoportot szolgálnak ki, teszik azok munkáját könnyebbé és korszerűbbé, így napjainkban felmerülő, **s a jövőben várhatóan elvárássá alakuló igény a területen dolgozókkal szemben, az informatikán kívül, az alkalmazási szakterülethez igazodó „speciális” szakismeret.** Jelenleg hiányzik a felhasználó szakmák és az IT szakemberek közötti közvetítő nyelv, mely lehetővé teszi a különböző rendszerek és programok legmegfelelőbb, felhasználóbarát kialakítását. **Várhatóan azok lesznek előnyben a munkaerőpiacon, akik az érintett szakterületi-, és informatikai tudásokkal egyaránt rendelkeznek.**

2. 5. Nyomozási, biztonsági tevékenység

2. 5. 1. A szakágazat jellemzői

A 'nyomozási, biztonsági tevékenység' alágazat, mind a foglalkoztatottak, mind a telephelyek arányát tekintve körülbelül 10%-át teszi ki az ágazat szerkezetének.

A területen dolgozó vállalatok – a többi alágazathoz hasonlóan – **jellemzően egy személyes vállalkozások** illetve 10 fő alatti méretkategóriába sorolható kisvállalatok – a telephelyek több mint 80%-a egy fővel működik, és 96,4%-a a 10 fő alatti méretkategóriába sorolható.

A szakágazatban foglalkoztatottak majd fele dolgozik 10 főnél kevesebbet foglalkoztató mikrovállalatoknál.

A szakágazat azon kevesek közé tartozik, melyek egyenletesebb területi eloszlást mutatnak a foglalkoztatottakat tekintve, a szakágazatban dolgozók egyharmada tartozik a fővároshoz.

A szakágazatban dolgozó cégek tevékenységi köre jellemzően igen széles, egy-egy vállalat több területen is végzi szolgáltatásait, ez főként azonban nyomozási és biztonsági tevékenység - különös tekintettel a vagyon és információvédelemre, valamint az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokra.

A teljesség igénye nélkül a következő szolgáltatások találhatóak meg kínálatukban: vagyon -, személy és értékvédelem, objektumvédelem, őrszolgálat, portaszolgálat, biztonsági őr, járőrtevékenység, fegyveres és kutyás őrszolgálat, áruforgalmi ellenőrzés, vagyon- és értékőrzés, pénz-, értékátvitel és- szállítás, recepciós szolgálat ellátása, rendezvénybiztosítás, de akár biztonsági rendszerek kiépítése, tervezése, karbantartása, komplex biztonságtechnikai szaktanácsadás, távfelügyelet, munkavédelmi, tűzvédelmi szakértői tevékenység ellátása. Találkozunk a szakágazat egy-egy területére specializálódott vállalatokkal is, ezek jellemzően a kisebbek közül kerülnek ki, a nagyobbak inkább széles körűen, a megrendelői igények teljességének figyelembevételével alakítják ki profiljukat.

A végzett tevékenységek jellemzően a gazdaság egyéb szereplőinek **kiszervezett**, ez irányú tevékenységei.

Az alágazat egy része igen speciális munkáltatói – munkavállalói szempontból, hiszen több cég **foglalkoztat vállalkozóként alkalmazásban álló egyéneket**, akár eseti, akár állandó megrendeléseinek ellátására, a területen ez bevett eljárásnak mondható főként a biztonsági őrök esetében. A vállalkozóként a munkaerőpiacon megjelenő foglalkoztatottak kevés esetben végzik önállóan tevékenységüket – az önállóság inkább a magánnyomozói tevékenységet ellátók körében jellemző. A nagyobbak mondható cégek eseti megbízásait – például egy rendezvény biztosítása – adatbázisukban szereplő, változó alvállalkozók közreműködésével látják el, a piacvezető vállalatok azonban rendelkeznek a szükséges létszámmal.

2. 5. 2. A szakmákkal szembeni követelmények és változások

A szakágazat dolgozói tehát például zömmel ipari, kereskedelmi és egyéb létesítmények védelmét látják el, fellépnek az illetéktelenül betolakodók, rongálók ellen. Munkaidejük nagy részében ülőmunkát végeznek, melyet néhány munkáltatónál már korszerű berendezések (monitorok, kamerák) segítenek. Emellett a rájuk bízott létesítményt többszöri körbejárása, ellenőrző tevékenység végeztése tartozik főbb feladataik közé. Szabálytalanság esetén felettest illetve a hatóságot értesítik. A munkavégzés helyszíne lehet állandó vagy esetenként változó, részben zárt helyen, részben szabadban végzett tevékenység.

Az ilyen típusú munkák végzése **tartós figyelmet, gyors helyzetfelismerő** képességet kíván. Sok esetben fokozott veszélyhelyzetnek van kitéve. Elvárás lehet **fegyverviselési engedély** megléte, megszerzése, **alkalmassági vizsga letétele**.

A szakágazatban alkalmazottak nagyobb része középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, a szükséges szaktudás, annak tartalmától függően változó időtartamú **tanfolyamokon** **szerezhető meg.**

A területen **munkaerő-túlkínálat**, az alágazatban magas fluktuáció figyelhető meg.

A piacvezető cégek szolgáltatásaik bővítése és a professzionális színvonal megtartása érdekében belső képzéseket illetve továbbképzéseket szerveznek alkalmazottaik számára. Többen magas követelményeket támasztanak a munkatársakkal szemben, szükséges, hogy azok **szakképzett, feddhetetlen előéletű személyek legyenek**, különösen fontos szempont az alágazatban a **megbízhatóság**. Felvételüket sok esetben **életmódvizsgálat és alkalmassági teszt** előzi meg.

Elvárás lehet a munkavállalóval szemben továbbá alapszintű nyelv- és számítástechnikai ismeret – például recepciós feladatokat ellátó vagyongörök esetében – de akár vezetői engedély is – például pénzszállítói munkakör betöltéséhez.

A biztonsági rendszerek tervezése, kialakítása, karbantartása más típusú kvalifikációt igényel. Ilyen területen főként középfokú műszaki szakemberek állnak alkalmazásban.

2. 6. Munkaerő-toborzás, -közvetítés

2. 6. 1. A szakágazat jellemzői

Statisztikailag az ágazatban foglalkoztatottak 10% sorolható a 'munkaerő-toborzás, -közvetítés' szakágazatba, azonban csak az ágazati telephelyek kevesebb, mint egy százaléka sorolható ide.

Az eddig tárgyalt szakágazatoktól eltérően, a benne foglalkoztatottak túlnyomó többsége (94,6%) a 10 fő feletti méretkategóriába sorolt vállalatok körében dolgozik, kiknek majd kétharmada azon belül is a 250 fő feletti – tehát a nagyvállalati – méretkategóriában van jelen. Egyéni vállalkozóként csak 0,7% van feltüntetve.

A telephelyek nagy része mégis a mikrovállalatok – azaz az 1-9 főt foglalkoztató – körébe sorolható (75%).

Az adatok alapján is tetten érhető a szakágazat tevékenységi köréből adódó jellegzetessége, mely szerkezetét is befolyásolja. Az alágazat fő tevékenységi köre a munkaerő kölcsönzés, toborzás, közvetítés, melynek során **a munkavállalók tömegei vannak állományba véve, a pillanatnyi státuszuktól függetlenül.** Ezért jelenik meg viszonylag sok munkavállaló kevés telephelyre vetítve.

A szakágazat szintén a foglalkozás szempontjából területileg egyenletesebb eloszlású szakágazatok közé sorolható, azonban jelentősége Fejér megyében kiemelkedő, a szakágazati foglalkoztatottak 17% e megyében jelenik meg. Budapesten a szakágazati foglalkoztatottak egyharmada van jelen.

2. 6. 2. A szakágazat tevékenysége, a szakmákkal szembeni követelmények és változása

A differenciáltabb piac áttekinthetlenebbé vált a munkavállalók számára és a munkáltatók is nehezebben találtak meg közvetlen kereséssel a számukra legmegfelelőbb munkaerőt- Ahogy Európa több országában, így Magyarországon is egyre erősebb igény mutatkozott egy közvetítő láncszem beiktatására. A munkaerő közvetítés fokozatosan beépül a vállalatok humán erőforrás gazdálkodásának gyakorlatába, a toborzási akciók részévé vált.

A területen működő vállalatok azon munkáltatók számára nyújtanak szolgáltatásokat, melyeknél **hirtelen, vagy tervezetten, hosszabb-rövidebb ideig, a termelési folyamatok akadálymentessége érdekében munkaerőigény merül fel**, de az igényt nem lehet bizonyos okok miatt a saját munkajogi állományában megoldani. Tehát a vállalkozások munkaerő problémáinak hatékony és azonnali megoldásával, munkavállalók közvetítésével, kölcsönzésével, kihelyezésével foglalkoznak.

A **munkaerő-toborzás** olyan tevékenységek együttese, amely egy szervezet igényeinek megfelelő számú és összetételű munkaerő biztosítására irányulnak.

A **munkaerő-kölcsönzés** olyan tevékenység, amelynek keretében a kölcsönbeadó a vele kölcsönzés céljából munkaviszonyban álló munkáltató ellenérték fejében munkavégzésre a kölcsönbevevőnek átengedi.

A területen működő vállalatok általában az előszűrés mellett **a kiválasztás teljes folyamatát is elvégzik**, így a kritériumok meghatározása után a kölcsönvevő cégnek a pályázó felvételével, kapcsolatos adminisztrációval már nem kell foglalkoznia. A kölcsönzés keretében **teljes munkaügyi és személyzeti háttérrel biztosítanak**, amely jelentős költségmegtakarítást eredményezhet megbízóik részére, hiszen a munkaerő költségeitől kezdve a szabadságolások kiadásait, a táppénzt, béren kívüli juttatásokat stb. e cégek intézik. A munkavállaló a kölcsönző cégnél jelenik meg állományban, a kölcsönvevőnek adminisztratív teendőkkel nem kell foglalkoznia.

A munkaerő-kölcsönzés időtartama rugalmasan növelhető, esetleg csökkenthető, igény szerint a szükséges létszám is változtatható.

Létezik **gyors kölcsönzés**, amely a hirtelen, vagy néhány hétre előrelátható munkaerő-hiány esetén a helyettesítés megoldására, illetve a felhalmozódott munkák elvégzésére ad lehetőséget, illetve **hosszú távú kölcsönzés**: amely az időszakos projektek, feladatok teljes és folyamatos ellátására, továbbá a szülési szabadság vagy az elhúzódó betegség időtartamára, a fluktuáció csökkentésére, valamint a létszámstop áthidalására nyújt megoldást.

Ugyan az alágazatban az ágazati foglalkoztatottak 10%-a jelenik meg, ezek foglalkozása, iskolai végzettsége, képzettsége – a bérbevevő cégek igényei mentén – széles skálán mozog. Így az abban megjelenő szakmákkal szembeni követelmények változásai az adott terület ágazati leírásában van kifejtve.

Napjaink informatika kihívásai azonban a munkaerő-kölcsönzés területén is megjelennek. Friss kutatási eredmények szerint a vállalati munkaerő-gazdálkodásban és a közvetítés, toborzás területén is fokozatosan előtérbe kerülnek az online csatornák, tehát a területen foglalkoztató vállalatok működési mechanizmusa megy változáson keresztül.

3. Összefoglaló: Az ágazat szakmáival szembeni követelmények változásai

Az ágazat a teljes gazdaság szerkezetének jelentős hányadát teszi ki. Szakágazatai zömmel **dinamikusan fejlődő területeken működnek, melyek egyre növekvő elvárásokkal találkoznak.** Ennek megfelelően az ágazat munkaerővel szemben támasztott igényei/követelményei jelenleg is magasak, a következő évtizedben azonban tovább fognak növekedni.

Az ágazat alapvető jellegzetességei:

- jelenleg is megfigyelhető az ágazat **magas technikai, technológiai igénye**, mely gyorsan változik, ennek megfelelően **az alkalmazott munkaerő specializálódása és magasabb képzettsége válik szükségessé**
- az ágazatban túlnyomórészt fehérgalléros szakmák vannak jelen, magas a szellemi munkavállalók aránya
- a szakágazatok vállalatai jellemzően a piac más szereplői köréből kiszervezett, speciális szolgáltatásokkal vannak jelen a piacon, így az azok ellátásához szükséges magas szintű szaktudás meglete elengedhetetlen. (Például az informatikusokkal szemben megjelenő követelmény az informatikán kívül, az alkalmazási szakterülethez igazodó „speciális” szakismeret)
- **várhatóan azok lesznek előnyben a munkaerőpiacon, akik az érintett szakterületi-, és informatikai tudásokkal egyaránt rendelkeznek**
- a legtöbb szakágazat esetében magas a munkavállalóval szembeni elvárás, magas és egyre növekvő iskolai végzettség, szakértelem, speciális tudás iránti igény jelenik meg
- megjelenik a számítástechnika és idegen nyelvek a munkavállalóval szemben megfogalmazódó egyre magasabb ismerete iránti igény.

Az ágazat **10 főnél többet foglalkoztató szereplői esetében** a munkakörök tartalmának változásai főként a specializáció, az informatikai és az idegen nyelv területén figyelhető meg. Az ágazatban dolgozó pénzügyi-gazdasági foglalkozásúakkal szemben, mind közép-, mind felsőfokon kiegészítő **informatikai tudás és idegen nyelvi kommunikáció növekszik elvárássá** a következő tíz évben. Ugyanez az igény jelentkezik az ágazatban dolgozó üzletkötő- értékesítő foglalkozásúakkal, ügyintézőkkel és pénztárosokkal szemben is.

Nagy változás várható az informatikusok esetén, felmérésünk alapján az alkalmazásban álló középfokú informatikusok felsőfokúakra történő teljes cseréje várható.

Mindemellett megjelenik az informatikai feladatok egyre fokozódó kiszervezése (36%). Várható a fehér és szürkegalérosok számának informatikai rendszerek alkalmazásával történő csökkentése (62%), és a nem termelő/kisegítő fizikai tevékenységet végzők számának külső cégekkel, kiszereződésekkel való csökkentése (39%). Ezeknél kisebb mértékben, de megjelenik a szakképzett vállalati alkalmazottak létszámának időszakos munkaerő alkalmazással történő csökkentése (27%) és a nem termelő/kisegítő fizikai tevékenységet végzők számának technológiai megoldásokkal történő csökkentése is (29%).

Az ágazat mikrovállalatai (tíz fő alatt) esetében a fentieknél is jelentősebb változások prognosztizálhatók. Egyrészt az általános vezetői tevékenységgel szembeni követelmények változnak, **fokozottan jelenik meg az idegen nyelvismeret, illetve a speciális ismeretek/tudások komplexitása iránti igény.** A vezetés 25-30%-ban, olyan emberekkel fog várhatóan kiegészülni illetve lecserélődni, akik magasabb szintű speciális műszaki, gazdasági és/vagy kereskedelmi végzettséggel rendelkeznek.

A gazdasági – kereskedelmi feladatokat ellátó középfokúak 80% fog a következő tíz évben felsőfokúakra cserélődni.

Nagymértékben megjelenik a nem termelő /kisegítő fizikai tevékenységet végzők számának csökkentése, egyrészt technológiai megoldásokkal (80%), másrészt külső cégekkel való kiszereződéssel (50%). A fehér és szürkegalérosok számának informatikai rendszerekkel való csökkentése (50%) és a szakképzett alkalmazottak időszakos munkaerő-alkalmazással történő kiváltása is várható (31%).

Fokozódik az alkalmazottak speciális ismeretei iránti igény, magasabb szintű minőségbiztosítási ismeretek (30%), az irodai-ügyviteli tevékenységet végzők magasabb szintű informatikai tudása (60%), az ügyintézők adminisztrációs ismereteinek bővülése (40%), és legfőképp a mérnökök gyártástechnológiai ismereteinek bővülése (100%) válik szükségessé.

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatás telephelyeinek száma alágazatonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Hardver-szaktanácsadás	800	211	68	34	13	6	1					1				1134	0,7
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	7856	2103	635	427	211	105	20	10	4	1	1	1				11374	7,2
Adatfeldolgozás	2540	551	112	69	37	21	12	2	3	1						3348	2,1
Adatbanki tevékenység	384	220	55	37	13	8				1						718	0,5
Iroda-, számítógép-javítás	1660	430	213	120	42	10	3									2478	1,6
Egyéb számítástechnikai tevékenység	2517	563	165	116	36	18	1	1	1			2	1			3421	2,2
Természettudományi, műszaki kutatás	1215	417	85	79	64	43	21	9	6	5	1	4	1			1950	1,2
Társadalomtudományi, humán kutatás	810	453	29	12	7	13	9	3								1336	0,8
Jogi tevékenység	4626	1776	900	386	71	17		1								7777	4,9
Számviteli, könyvvizsgálói, adószakértő	16310	3739	1839	820	145	40	7	5	3	3		2				22913	14,5
Piac- és közvélemény-kutatás	1874	278	71	34	21	12	4	1								2295	1,5
Üzletviteli tanácsadás	12016	3756	763	394	144	52	10	6	4		1	3				17149	10,9
Vagyonkezelés	190	243	59	73	57	17	6	3	1	3	1	1	1			655	0,4
Mérnöki tevékenység, tanácsadás	13649	3258	1272	768	293	112	27	9	3	2	1	2				19396	12,3
Műszaki vizsgálat, elemzés	2031	353	167	121	54	20	11	3	1		1	2				2764	1,8
Hirdetés	3428	959	305	220	78	23	8	1	1							5023	3,2
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	305	278	90	99	72	83	41	18	5	7	7	9	7	4	1	1026	0,7
Nyomozási, biztonsági tevékenység	12604	1119	477	456	287	178	50	15	7	2	3	3	1			15202	9,6
Fényképészet	1262	307	130	78	17	1										1795	1,1
Csomagolás	140	72	42	49	40	43	11	3	2	2	3	2	1	1		411	0,3
Titkári, fordítói tevékenység	5299	530	108	41	16	7		1								6002	3,8
Telefoninformáció	46	23	6	7	5	3	4									94	0,1
egyéb gazdasági tev.segítő szolg.	23355	3993	889	573	382	103	31	8	6	6			1			29347	18,6
Összesen:	114917	25632	8480	5013	2105	935	277	99	47	33	19	32	13	5	1	157608	100

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatás telephelyeinek megoszlása alágazatonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Hardver-szaktanácsadás	70,5	18,6	6,0	3,0	1,1	0,5	0,1					0,1				100	1 134
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	69,1	18,5	5,6	3,8	1,9	0,9	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0				100	11 374
Adatfeldolgozás	75,9	16,5	3,3	2,1	1,1	0,6	0,4	0,1	0,1	0,0						100	3 348
Adatbanki tevékenység	53,5	30,6	7,7	5,2	1,8	1,1				0,1						100	718
Iroda-, számítógép-javítás	67,0	17,4	8,6	4,8	1,7	0,4	0,1									100	2 478
Egyéb számítástechnikai tevékenység	73,6	16,5	4,8	3,4	1,1	0,5	0,0	0,0	0,0			0,1	0,0			100	3 421
Természettudományi, műszaki kutatás	62,3	21,4	4,4	4,1	3,3	2,2	1,1	0,5	0,3	0,3	0,1	0,2	0,1			100	1 950
Társadalomtudományi, humán kutatás	60,6	33,9	2,2	0,9	0,5	1,0	0,7	0,2								100	1 336
Jogi tevékenység	59,5	22,8	11,6	5,0	0,9	0,2		0,0								100	7 777
Számviteli, könyvvizsgálói, adószakértő	71,2	16,3	8,0	3,6	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0				100	22 913
Piac- és közvélemény-kutatás	81,7	12,1	3,1	1,5	0,9	0,5	0,2	0,0								100	2 295
Üzletviteli tanácsadás	70,1	21,9	4,4	2,3	0,8	0,3	0,1	0,0	0,0		0,0	0,0				100	17 149
Vagyonkezelés	29,0	37,1	9,0	11,1	8,7	2,6	0,9	0,5	0,2	0,5	0,2	0,2	0,2			100	655
Mérnöki tevékenység, tanácsadás	70,4	16,8	6,6	4,0	1,5	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				100	19 396
Műszaki vizsgálat, elemzés	73,5	12,8	6,0	4,4	2,0	0,7	0,4	0,1	0,0		0,0	0,1				100	2 764
Hirdetés	68,2	19,1	6,1	4,4	1,6	0,5	0,2	0,0	0,0							100	5 023
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	29,7	27,1	8,8	9,6	7,0	8,1	4,0	1,8	0,5	0,7	0,7	0,9	0,7	0,4	0,1	100	1 026
Nyomozási, biztonsági tevékenység	82,9	7,4	3,1	3,0	1,9	1,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			100	15 202
Fényképészet	70,3	17,1	7,2	4,3	0,9	0,1										100	1 795
Csomagolás	34,1	17,5	10,2	11,9	9,7	10,5	2,7	0,7	0,5	0,5	0,7	0,5	0,2	0,2		100	411
Titkári, fordítói tevékenység	88,3	8,8	1,8	0,7	0,3	0,1		0,0								100	6 002
Telefoninformáció	48,9	24,5	6,4	7,4	5,3	3,2	4,3									100	94
egyéb gazdasági tev.segítő szolg.	79,6	13,6	3,0	2,0	1,3	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0			0,0			100	29 347
Összesen:	70,7	17,1	6,2	3,6	1,3	0,6	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100	157608

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatásban foglalkoztatottak száma alágazatonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Hardver-szaktanácsadás	600	427	238	238	189	207	75					400				2373	0,7
Szoftverképzés, -szaktanácsadás	5892	4254	2223	2989	3060	3623	1490	1245	698	225	275	400				26371	7,5
Adatfeldolgozás	1905	1110	392	483	537	725	894	249	524	225						7042	2,0
Adatbanki tevékenység	288	448	193	259	189	276				225						1877	0,5
Iroda-, számítógép-javítás	1245	866	746	840	609	345	224									4874	1,4
Egyéb számítástechnikai tevékenység	1888	1141	578	812	522	621	75	125	175			799	750			7483	2,1
Természettudományi, műszaki kutatás	911	850	298	553	928	1484	1565	1121	1047	1123	275	1598	750			12500	3,5
Társadalomtudományi, humán kutatás	608	933	102	84	102	449	671	374								3320	0,9
Jogi tevékenység	3470	3589	3150	2702	1030	587		125								14651	4,2
Számviteli, könyvvizsgálói, adószakértő	12233	7509	6437	5740	2103	1380	522	623	524	674		799				38541	10,9
Piac- és közvélemény-kutatás	1406	564	249	238	305	414	298	125								3597	1,0
Üzletviteli tanácsadás	9012	7599	2671	2758	2088	1794	745	747	698		275	1199				29585	8,4
Vagyonkezelés	143	499	207	511	827	587	447	374	175	674	275	400	750			5864	1,7
Mérnöki tevékenység, tanácsadás	10237	6570	4452	5376	4249	3864	2012	1121	524	449	275	799				39926	11,3
Műszaki vizsgálat, elemzés	1523	711	585	847	783	690	820	374	175		275	799				7580	2,1
Hirdetés	2571	1941	1068	1540	1131	794	596	125	175							9939	2,8
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	229	568	315	693	1044	2864	3055	2241	873	1572	1922	3596	5247	5998	3500	33713	9,6
Nyomozási, biztonsági tevékenység	9453	2273	1670	3192	4162	6141	3725	1868	1222	449	824	1199	750			36924	10,5
Fényképészet	947	618	455	546	247	35										2847	0,8
Csomagolás	105	146	147	343	580	1484	820	374	349	449	824	799	750	1500		8667	2,5
Titkári, fordítói tevékenység	3974	1068	378	287	232	242		125								6306	1,8
Telefoninformáció	35	47	21	49	73	104	298									625	0,2
egyéb gazdasági tev.segítő szolg.	17516	8094	3112	4011	5539	3554	2310	996	1047	1347			750			48274	13,7
Összesen:	86188	51829	29680	35091	30523	32258	20637	12326	8202	7409	5216	12784	9744	7498	3500	352879	100

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatásban foglalkoztatottak megoszlása alágazonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Hardver-szaktanácsadás	25,3	18,0	10,0	10,0	7,9	8,7	3,1					16,8				100	2373
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	22,3	16,1	8,4	11,3	11,6	13,7	5,7	4,7	2,6	0,9	1,0	1,5				100	26371
Adatfeldolgozás	27,1	15,8	5,6	6,9	7,6	10,3	12,7	3,5	7,4	3,2						100	7042
Adatbanki tevékenység	15,3	23,9	10,3	13,8	10,0	14,7				12,0						100	1877
Iroda-, számítógép-javítás	25,5	17,8	15,3	17,2	12,5	7,1	4,6									100	4874
Egyéb számítástechnikai tevékenység	25,2	15,2	7,7	10,9	7,0	8,3	1,0	1,7	2,3			10,7	10,0			100	7483
Természettudományi, műszaki kutatás	7,3	6,8	2,4	4,4	7,4	11,9	12,5	9,0	8,4	9,0	2,2	12,8	6,0			100	12500
Társadalomtudományi, humán kutatás	18,3	28,1	3,1	2,5	3,1	13,5	20,2	11,2								100	3320
Jogi tevékenység	23,7	24,5	21,5	18,4	7,0	4,0		0,8								100	14651
Számviteli, könyvvizsgálói, adószakértő	31,7	19,5	16,7	14,9	5,5	3,6	1,4	1,6	1,4	1,7		2,1				100	38541
Piac- és közvélemény-kutatás	39,1	15,7	6,9	6,6	8,5	11,5	8,3	3,5								100	3597
Üzletviteli tanácsadás	30,5	25,7	9,0	9,3	7,1	6,1	2,5	2,5	2,4		0,9	4,1				100	29585
Vagyonkezelés	2,4	8,5	3,5	8,7	14,1	10,0	7,6	6,4	3,0	11,5	4,7	6,8	12,8			100	5864
Mérnöki tevékenység, tanácsadás	25,6	16,5	11,2	13,5	10,6	9,7	5,0	2,8	1,3	1,1	0,7	2,0				100	39926
Műszaki vizsgálat, elemzés	20,1	9,4	7,7	11,2	10,3	9,1	10,8	4,9	2,3		3,6	10,5				100	7580
Hirdetés	25,9	19,5	10,7	15,5	11,4	8,0	6,0	1,3	1,8							100	9939
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	0,7	1,7	0,9	2,1	3,1	8,5	9,1	6,6	2,6	4,7	5,7	10,7	15,6	17,8	10,4	100	33713
Nyomozási, biztonsági tevékenység	25,6	6,2	4,5	8,6	11,3	16,6	10,1	5,1	3,3	1,2	2,2	3,2	2,0			100	36924
Fényképészet	33,2	21,7	16,0	19,2	8,7	1,2										100	2847
Csomagolás	1,2	1,7	1,7	4,0	6,7	17,1	9,5	4,3	4,0	5,2	9,5	9,2	8,6	17,3		100	8667
Titkári, fordítói tevékenység	63,0	16,9	6,0	4,6	3,7	3,8		2,0								100	6306
Telefoninformáció	5,5	7,5	3,4	7,8	11,6	16,5	47,6									100	625
egyéb gazdasági tev.segítő szolg.	36,3	16,8	6,4	8,3	11,5	7,4	4,8	2,1	2,2	2,8			1,6			100	48274
Összesen:	21,7	14,1	8,8	10,2	8,0	9,1	6,1	3,7	2,4	2,2	1,8	4,6	3,3	2,8	1,3	100	352879

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatás telephelyeinek száma összevont alágazatonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	2460	641	281	154	55	16	4					1				3612	2,3
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	5441	1334	332	222	86	47	13	3	4	2		2	1			7487	4,8
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	7856	2103	635	427	211	105	20	10	4	1	1	1				11374	7,2
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	16895	4028	1524	968	411	175	59	21	10	7	3	8	1			24110	15,3
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	2730	754	106	53	33	28	17	4								3725	2,4
Jogi tevékenység	4626	1776	900	386	71	17		1								7777	4,9
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	33625	8025	2710	1255	305	99	17	12	7	3	1	5				46064	29,2
Vagyonkezelés	190	243	59	73	57	17	6	3	1	3	1	1	1			655	0,4
Hirdetés	3428	959	305	220	78	23	8	1	1							5023	3,2
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	305	278	90	99	72	83	41	18	5	7	7	9	7	4	1	1026	0,7
Nyomozási, biztonsági tevékenység	12604	1119	477	456	287	178	50	15	7	2	3	3	1			15202	9,6
Fényképészet	1262	307	130	78	17	1										1795	1,1
Csomagolás	140	72	42	49	40	43	11	3	2	2	3	2	1	1		411	0,3
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	23355	3993	889	573	382	103	31	8	6	6			1			29347	18,6
Összesen:	114917	25632	8480	5013	2105	935	277	99	47	33	19	32	13	5	1	157608	100

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatás telephelyeinek megoszlása összevont alágazatonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	68,1	17,7	7,8	4,3	1,5	0,4	0,1					0,0				100	3 612
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	72,7	17,8	4,4	3,0	1,1	0,6	0,2	0,0	0,1	0,0		0,0	0,0			100	7 487
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	69,1	18,5	5,6	3,8	1,9	0,9	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0				100	11 374
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	70,1	16,7	6,3	4,0	1,7	0,7	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			100	24 110
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	73,3	20,2	2,8	1,4	0,9	0,8	0,5	0,1								100	3 725
Jogi tevékenység	59,5	22,8	11,6	5,0	0,9	0,2		0,0								100	7 777
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	73,0	17,4	5,9	2,7	0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				100	46 064
Vagyonkezelés	29,0	37,1	9,0	11,1	8,7	2,6	0,9	0,5	0,2	0,5	0,2	0,2	0,2			100	655
Hirdetés	68,2	19,1	6,1	4,4	1,6	0,5	0,2	0,0	0,0							100	5 023
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	29,7	27,1	8,8	9,6	7,0	8,1	4,0	1,8	0,5	0,7	0,7	0,9	0,7	0,4	0,1	100	1 026
Nyomozási, biztonsági tevékenység	82,9	7,4	3,1	3,0	1,9	1,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			100	15 202
Fényképészet	70,3	17,1	7,2	4,3	0,9	0,1										100	1 795
Csomagolás	34,1	17,5	10,2	11,9	9,7	10,5	2,7	0,7	0,5	0,5	0,7	0,5	0,2	0,2		100	411
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	79,6	13,6	3,0	2,0	1,3	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0			0,0			100	29 347
Összesen:	72,9	16,3	5,4	3,2	1,3	0,6	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100	157608

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatásban foglalkoztatottak száma összevont alágazonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	1845	1293	984	1078	798	552	298	,	,	,	,	400	,	,	,	7247	2,1
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	4081	2700	1162	1554	1247	1622	969	374	698	449	,	799	750	,	,	16403	4,6
Szoftverfejlesztés, -szaktanácsadás	5892	4254	2223	2989	3060	3623	1490	1245	698	225	275	400	,	,	,	26371	7,5
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	12671	8132	5334	6776	5960	6038	4396	2615	1745	1572	824	3196	750	,	,	60006	17,0
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	2048	1544	371	371	479	966	1267	498	,	,	,	,	,	,	,	7543	2,1
Jogi tevékenység	3470	3589	3150	2702	1030	587	,	125	,	,	,	,	,	,	,	14651	4,2
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	25219	16176	9485	8785	4423	3416	1267	1494	1222	674	275	1998	,	,	,	74431	21,1
Vagyonkezelés	143	499	207	511	827	587	447	374	175	674	275	400	750	,	,	5864	1,7
Hirdetés	2571	1941	1068	1540	1131	794	596	125	175	,	,	,	,	,	,	9939	2,8
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	229	568	315	693	1044	2864	3055	2241	873	1572	1922	3596	5247	5998	3500	33713	9,6
Nyomozási, biztonsági tevékenység	9453	2273	1670	3192	4162	6141	3725	1868	1222	449	824	1199	750	,	,	36924	10,5
Fényképészet	947	618	455	546	247	35	,	,	,	,	,	,	,	,	,	2847	0,8
Csomagolás	105	146	147	343	580	1484	820	374	349	449	824	799	750	1500	,	8667	2,5
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	17516	8094	3112	4011	5539	3554	2310	996	1047	1347	,	,	750	,	,	48274	13,7
Összesen:	86188	51829	29680	35091	30523	32258	20637	12326	8202	7409	5216	12784	9744	7498	3500	352879	100

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatásban foglalkoztatottak megoszlása összevont alágazatonként a telephelyi foglalkoztatottak létszáma szerint																	
	1 fő	2 fő	3 - 4 fő	5 - 9 fő	10 - 19 fő	20 - 49 fő	50 - 99 fő	100 - 149 fő	150 - 199 fő	200 - 249 fő	250 - 299 fő	300 - 499 fő	500 - 999 fő	1000 - 1999 fő	2000 - 4999 fő	Összesen	
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	25,5	17,8	13,6	14,9	11,0	7,6	4,1					5,5				100	7 247
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	24,9	16,5	7,1	9,5	7,6	9,9	5,9	2,3	4,3	2,7		4,9	4,6			100	16 403
Szoftverfejlesztés, -szaktanácsadás	22,3	16,1	8,4	11,3	11,6	13,7	5,7	4,7	2,6	0,9	1,0	1,5				100	26 371
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	21,1	13,6	8,9	11,3	9,9	10,1	7,3	4,4	2,9	2,6	1,4	5,3	1,2			100	60 006
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	27,1	20,5	4,9	4,9	6,3	12,8	16,8	6,6								100	7 543
Jogi tevékenység	23,7	24,5	21,5	18,4	7,0	4,0		0,8								100	14 651
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	33,9	21,7	12,7	11,8	5,9	4,6	1,7	2,0	1,6	0,9	0,4	2,7				100	74 431
Vagyonkezelés	2,4	8,5	3,5	8,7	14,1	10,0	7,6	6,4	3,0	11,5	4,7	6,8	12,8			100	5 864
Hirdetés	25,9	19,5	10,7	15,5	11,4	8,0	6,0	1,3	1,8							100	9 939
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	0,7	1,7	0,9	2,1	3,1	8,5	9,1	6,6	2,6	4,7	5,7	10,7	15,6	17,8	10,4	100	33 713
Nyomozási, biztonsági tevékenység	25,6	6,2	4,5	8,6	11,3	16,6	10,1	5,1	3,3	1,2	2,2	3,2	2,0			100	36 924
Fényképészet	33,2	21,7	16,0	19,2	8,7	1,2										100	2 847
Csomagolás	1,2	1,7	1,7	4,0	6,7	17,1	9,5	4,3	4,0	5,2	9,5	9,2	8,6	17,3		100	8 667
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	36,3	16,8	6,4	8,3	11,5	7,4	4,8	2,1	2,2	2,8			1,6			100	48 274
Összesen:	24,4	14,7	8,4	9,9	8,6	9,1	5,8	3,5	2,3	2,1	1,5	3,6	2,8	2,1	1,0	100	352879

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatás telephelyeinek száma összevont alágazatonként megyénként																					
	Közép-Magyarország		Közép-Dunántúl			Nyugat-dunántúl			Dél-Dunántúl			Észak-Magyarország			Észak-Alföld			Dél-Alföld			Összesen:
	Budapest	Pest	Fejér	Komárom-Esztergom	Veszprém	Győr-Ménfőcsanak-Sopron	Vas	Zala	Baranya	Somogy	Tolna	Borsod-Abaúj-Zemplén	Heves	Nógrád	Hajdú-Bihar	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Jász-Nagykun-Szolnok	Bács-Kiskun	Békés	Csongrád	
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	1 401	499	113	82	78	148	79	79	129	54	64	156	70	35	125	110	89	98	75	128	3 612
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	3 293	987	254	173	183	231	122	107	253	104	100	287	131	74	240	195	145	205	116	287	7 487
Szoftverfejlesztés, -szaktanácsadás	5 296	1 610	400	268	229	415	176	151	295	176	164	342	184	75	379	176	173	299	143	423	11 374
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	8 769	2 701	889	582	815	1 138	452	557	1 016	490	483	1 076	462	274	947	668	550	817	489	935	24 110
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	1 682	313	107	72	82	150	77	90	146	60	75	133	69	39	150	93	90	90	73	134	3 725
Jogi tevékenység	3 632	384	228	150	178	238	112	197	301	189	119	297	145	68	291	199	184	334	172	359	7 777
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	18 106	5 476	1 609	1 208	1 197	1 760	839	973	1 388	944	797	1 791	960	539	1 689	1 231	1 066	1 713	1 001	1 777	46 064
Vagyonkezelés	374	56	14	9	14	33	16	5	10	7	3	12	10		17	10	35	8	4	18	655
Hirdetés	2 195	550	160	108	132	202	128	103	173	88	70	165	103	44	148	122	116	156	89	171	5 023
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	413	77	45	57	20	32	28	31	17	9	14	43	23	18	27	28	55	33	33	23	1 026
Nyomozási, biztonsági tevékenység	2 121	1 445	735	506	1 065	787	442	516	820	384	266	1 036	408	503	1 061	804	517	518	432	836	15 202
Fényképészet	637	191	49	53	49	57	36	33	85	38	38	84	45	23	80	66	50	64	45	72	1 795
Csomagolás	125	54	13	16	11	9		4	7	5	4	20	8	5	7	57	22	23	9	12	411
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	9 394	3 219	1 025	863	948	1 660	505	793	1 093	622	469	1 289	635	353	1 424	932	812	1 295	757	1 259	29 347
Összesen:	57 438	17 562	5 641	4 147	5 001	6 860	3 012	3 639	5 733	3 170	2 666	6 731	3 253	2 050	6 585	4 691	3 904	5 653	3 438	6 434	157 608

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatás telephelyeinek megoszlása összevont alágazatonként megyénként																							
	Budapest	Pest	Fejér	Komárom-Esztergom	Veszprém	Győr-Moson-Sopron	Vas	Zala	Baranya	Somogy	Tolna	Borsod-Abaúj-Zemplén	Heves	Nógrád	Hajdú-Bihar	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Jász-Nagykun-Szolnok	Bács-Kiskun	Békés	Csongrád	Összesen:		
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	38,8	13,8	3,1	2,3	2,2	4,1	2,2	2,2	3,6	1,5	1,8	4,3	1,9	1,0	3,5	3,0	2,5	2,7	2,1	3,5	100	3 612	
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	44,0	13,2	3,4	2,3	2,4	3,1	1,6	1,4	3,4	1,4	1,3	3,8	1,7	1,0	3,2	2,6	1,9	2,7	1,5	3,8	100	7 487	
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	46,6	14,2	3,5	2,4	2,0	3,6	1,5	1,3	2,6	1,5	1,4	3,0	1,6	0,7	3,3	1,5	1,5	2,6	1,3	3,7	100	11 374	
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	36,4	11,2	3,7	2,4	3,4	4,7	1,9	2,3	4,2	2,0	2,0	4,5	1,9	1,1	3,9	2,8	2,3	3,4	2,0	3,9	100	24 110	
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	45,2	8,4	2,9	1,9	2,2	4,0	2,1	2,4	3,9	1,6	2,0	3,6	1,9	1,0	4,0	2,5	2,4	2,4	2,0	3,6	100	3 725	
Jogi tevékenység	46,7	4,9	2,9	1,9	2,3	3,1	1,4	2,5	3,9	2,4	1,5	3,8	1,9	0,9	3,7	2,6	2,4	4,3	2,2	4,6	100	7 777	
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	39,3	11,9	3,5	2,6	2,6	3,8	1,8	2,1	3,0	2,0	1,7	3,9	2,1	1,2	3,7	2,7	2,3	3,7	2,2	3,9	100	46 064	
Vagyonkezelés	57,1	8,5	2,1	1,4	2,1	5,0	2,4	0,8	1,5	1,1	0,5	1,8	1,5		2,6	1,5	5,3	1,2	0,6	2,7	100	655	
Hirdetés	43,7	10,9	3,2	2,2	2,6	4,0	2,5	2,1	3,4	1,8	1,4	3,3	2,1	0,9	2,9	2,4	2,3	3,1	1,8	3,4	100	5 023	
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	40,3	7,5	4,4	5,6	1,9	3,1	2,7	3,0	1,7	0,9	1,4	4,2	2,2	1,8	2,6	2,7	5,4	3,2	3,2	2,2	100	1 026	
Nyomozási, biztonsági tevékenység	14,0	9,5	4,8	3,3	7,0	5,2	2,9	3,4	5,4	2,5	1,7	6,8	2,7	3,3	7,0	5,3	3,4	3,4	2,8	5,5	100	15 202	
Fényképészet	35,5	10,6	2,7	3,0	2,7	3,2	2,0	1,8	4,7	2,1	2,1	4,7	2,5	1,3	4,5	3,7	2,8	3,6	2,5	4,0	100	1 795	
Csomagolás	30,4	13,1	3,2	3,9	2,7	2,2		1,0	1,7	1,2	1,0	4,9	1,9	1,2	1,7	13,9	5,4	5,6	2,2	2,9	100	411	
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	32,0	11,0	3,5	2,9	3,2	5,7	1,7	2,7	3,7	2,1	1,6	4,4	2,2	1,2	4,9	3,2	2,8	4,4	2,6	4,3	100	29 347	
Összesen:	36,4	11,1	3,6	2,6	3,2	4,4	1,9	2,3	3,6	2,0	1,7	4,3	2,1	1,3	4,2	3,0	2,5	3,6	2,2	4,1	100	157 608	

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatásban foglalkoztatottak száma összevont alágazatonként megyénként																					
	Közép-Magyarország		Közép-Dunántúl			Nyugat-dunántúl			Dél-Dunántúl			Észak-Magyarország			Észak-Alföld			Dél-Alföld			Összesen
	Budapest	Pest	Fejér	Komárom-Esztergom	Veszprém	Győr-Ménfőcsanak	Sopron	Vas	Zala	Baranya	Somogy	Tolna	Borsod-Abaúj-Zemplén	Heves	Nógrád	Hajdú-Bihar	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Jász-Nagykun-Szolnok	Bács-Kiskun	Békés	
Iroda-, számítógép-javítás, hardver-szaktanácsadás	3633	774	182	137	117	227	87	169	214	115	70	287	108	60	235	157	121	130	143	283	7 247
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	10313	1 334	464	233	251	310	249	149	436	153	110	428	150	71	389	327	206	297	140	393	16 403
Szoftverkészítés, -szaktanácsadás	16909	2 663	725	338	300	521	258	261	505	211	195	526	249	100	676	295	210	479	200	751	26 371
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	30073	5 682	1 936	1 060	1 643	2 087	1 000	936	1 731	877	756	1 983	914	472	1 648	1 167	939	1 711	971	2 422	60 006
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	4751	399	111	74	72	167	120	106	460	64	142	225	146	40	153	85	97	100	95	135	7 543
Jogi tevékenység	7621	688	394	271	296	435	183	307	457	308	205	516	302	111	516	322	308	530	270	611	14 651
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	33425	8 709	2 501	1 880	1 586	2 853	1 247	1 390	2 091	1 297	1 128	2 353	1 307	710	2 265	1 887	1 518	2 355	1 383	2 546	74 431
Vagyonkezelés	3470	310	101	20	115	745	25	15	89	19	36	65	24		48	84	485	44	3	166	5 864
Hirdetés	5815	830	182	226	219	304	165	152	233	134	96	193	113	66	307	161	148	230	144	221	9 939
Munkaerő-toborzás, -közvetítés	11481	793	5 750	1 213	990	787	463	3 147	2 187	57	1 162	1 783	305	319	566	570	684	536	663	255	33 713
Nyomozási, biztonsági tevékenység	12282	4 126	1 209	981	1 268	1 700	1 129	807	1 444	680	580	1 951	1 327	804	1 646	1 045	922	1 072	766	1 185	36 925
Fényképészet	1070	295	84	91	71	72	60	62	137	77	76	111	73	21	110	88	72	98	72	107	2 847
Csomagolás	2200	240	70	109	47	287		24	42	46	57	367	38	28	146	3 273	1 036	205	396	57	8 667
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	19396	4 676	1 432	1 404	1 514	2 323	772	1 066	1 515	876	662	1 841	847	444	1 734	1 312	1 322	2 058	1 004	2 076	48 274
Összesen:	162437	31518	15142	8036	8489	12818	5757	8592	11541	4915	5274	12628	5902	3247	10436	10774	8067	9846	6252	11207	352 879

Foglalkozási-szakmaszerkezeti előrejelzés 2015-re

A szakmaszerkezeti változásokat meghatározó tényezők Gazdasági szolgáltatás

A gazdasági szolgáltatásban foglalkoztatottak megoszlása összevont alágazatonként megyénként																							
	Budapest	Pest	Fejér	Komárom- Esztergom	Veszprém	Győr-Moson- Sopron	Vas	Zala	Baranya	Somogy	Tolna	Borsod- Abaúj- Zemplén	Heves	Nógrád	Hajdú-Bihar	Szabolcs- Szatmár- Bereg Jász- Nagykun- Szolnok	Bács-Kiskun	Békés	Csongrád	Összesen:			
Iroda-, számítógép- javítás, hardver- szaktanácsadás	50,1	10,7	2,5	1,9	1,6	3,1	1,2	2,3	3,0	1,6	1,0	4,0	1,5	0,8	3,2	2,2	1,7	1,8	2,0	3,9	100	7 247	
Adatfeldolgozás, adatbanki tevékenység	62,9	8,1	2,8	1,4	1,5	1,9	1,5	0,9	2,7	0,9	0,7	2,6	0,9	0,4	2,4	2,0	1,3	1,8	0,9	2,4	100	16 403	
Szoftverkészítés, - szaktanácsadás	64,1	10,1	2,8	1,3	1,1	2,0	1,0	1,0	1,9	0,8	0,7	2,0	0,9	0,4	2,6	1,1	0,8	1,8	0,8	2,8	100	26 371	
Természettudományi, műszaki kutatás, mérnöki tevékenység	50,1	9,5	3,2	1,8	2,7	3,5	1,7	1,6	2,9	1,5	1,3	3,3	1,5	0,8	2,7	1,9	1,6	2,9	1,6	4,0	100	60 006	
Társadalomtudományi kutatás, piac- és közvélemény-kutatás	63,0	5,3	1,5	1,0	1,0	2,2	1,6	1,4	6,1	0,8	1,9	3,0	1,9	0,5	2,0	1,1	1,3	1,3	1,3	1,8	100	7 543	
Jogi tevékenység	52,0	4,7	2,7	1,8	2,0	3,0	1,2	2,1	3,1	2,1	1,4	3,5	2,1	0,8	3,5	2,2	2,1	3,6	1,8	4,2	100	14 651	
Számviteli, üzletviteli tanácsadás, adószakértő	44,9	11,7	3,4	2,5	2,1	3,8	1,7	1,9	2,8	1,7	1,5	3,2	1,8	1,0	3,0	2,5	2,0	3,2	1,9	3,4	100	74 431	
Vagyonkezelés	59,2	5,3	1,7	0,3	2,0	12,7	0,4	0,3	1,5	0,3	0,6	1,1	0,4		0,8	1,4	8,3	0,7	0,1	2,8	100	5 864	
Hirdetés	58,5	8,4	1,8	2,3	2,2	3,1	1,7	1,5	2,3	1,4	1,0	1,9	1,1	0,7	3,1	1,6	1,5	2,3	1,4	2,2	100	9 939	
Munkaerő-toborzás, - közvetítés	34,1	2,4	17,1	3,6	2,9	2,3	1,4	9,3	6,5	0,2	3,4	5,3	0,9	0,9	1,7	1,7	2,0	1,6	2,0	0,8	100	33 713	
Nyomozási, biztonsági tevékenység	33,3	11,2	3,3	2,7	3,4	4,6	3,1	2,2	3,9	1,8	1,6	5,3	3,6	2,2	4,5	2,8	2,5	2,9	2,1	3,2	100	36 925	
Fényképészet	37,6	10,4	3,0	3,2	2,5	2,5	2,1	2,2	4,8	2,7	2,7	3,9	2,6	0,7	3,9	3,1	2,5	3,4	2,5	3,8	100	2 847	
Csomagolás	25,4	2,8	0,8	1,3	0,5	3,3		0,3	0,5	0,5	0,7	4,2	0,4	0,3	1,7	37,8	11,9	2,4	4,6	0,7	100	8 667	
egyéb gazdasági tev. segítő szolg.	40,2	9,7	3,0	2,9	3,1	4,8	1,6	2,2	3,1	1,8	1,4	3,8	1,8	0,9	3,6	2,7	2,7	4,3	2,1	4,3	100	48 274	
Összesen:	46,0	8,9	4,3	2,3	2,4	3,6	1,6	2,4	3,3	1,4	1,5	3,6	1,7	0,9	3,0	3,1	2,3	2,8	1,8	3,2	100	352 879	

